

SODBA ŽNIDAR ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št.76434/01)

SODBA

STRASBOURG

9. marec, 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 § 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V primeru Žnidar proti Republiki Sloveniji, je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija), ki zaseda v senatu, ki ga sestavljajo:

G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E.MYJER,

G. DAVID THOR BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, sodniki,

in G. V.BERGER, kot zapisnikar Sekcije

na zasedanju za zaprtimi vrati dne 14. februarja 2006 ,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta tistega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 76434/01) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenska državljanica, ga. Marija Žnidar (»pritožnica«), dne 3. julija 2001 vložila na Sodišču, v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«).

2. Pritožnico je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen agent, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnica zatrjuje v skladu s členom 6 § 1 Konvencije, da je bila dolžina sojenja pred domačim sodiščem, v katerem je bil stranka, prekomerna. Po vsebini se je prav tako pritožila tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s prekomerno dolžino postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 8. septembra 2003 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v

zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba sprejemljiva in utemeljena.

DEJSTVA

5. Pritožnica je bil rojena leta 1931 in živi v Škofji vasi.

6. Dne 6. avgusta 1990 se je pritožnica poškodovala med padcem v občinskem Zdravstvenemu domu Celje (»zdravstveni dom«). Zdravstveni dom je sklenil zavarovanje z zavarovalno družbo ZT.

7. Dne 16. decembra 1993 je pritožnica na Temeljnem sodišču v Celju sprožila pravdni postopek zoper zdravstveni dom in bolnišnico v Celju in zahtevala odškodnino v znesku 2.111.460,00 SIT (približno 8.800 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpela, kar je neuspešno zahtevala od ZT v prejšnjem sporu pred istim sodiščem.

Dne 5. aprila 1994 je pritožnica vložila pripravljalni spis in zmanjšala zahtevek na 1.561.460,00 SIT (približno 8.800 evrov) – op. prev – pozor, preračun ni pravilen. Med 6. septembrom 1994 in 26. aprilom 1996 je pritožnica vložila osem zahtevkov za določitev datuma obravnave.

Zaradi reforme slovenskega sodnega sistema je postalo dne 1. januarja 1995 Okrožno sodišče v Celju pristojno sodišče v predmetni zadevi.

8. Dne 28. februarja 1997 je sodišče odločilo, da zadeva ne sodi v njegovo pristojnost in da zadevo po pravnomočnosti sklepa prenese na Okrajno sodišče v Celju. Dne 10. marca 1997 je bil ta sklep vročen pritožnici.

9. Dne 5. junija 1997 je pritožnica dodala subsidiarni zahtevek 2.370.296,00 SIT (približno 9.900 evrov).

Zaradi tega se je 10. junija 1997 sodišče izreklo za stvarno nepristojno v zadevi in sklenilo, da prenese zadevo po pravnomočnosti na Okrožno sodišče v Celju. Sklep je bil dne 16. junija 1997 vročen pritožnici.

Dne 17. junija 1997 je pritožnica vložila pritožbo na Višje sodišče v Celju.

Dne 18. decembra 1997 je sodišče zavrnilo pritožbo in sklep 22. januarja 1998 vročilo pritožnici.

10. Med 8. aprilom in 4. junijem 1998 je pritožnica vložila tri zahtevke za določitev datuma obravnave. Dne 31. maja in 12. oktobra 1999 je vložila pripravljalne spise.

Od treh obravnav med 19. novembrom 1998 in 9. novembrom 1999 ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnice.

Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izreče pisno sodbo. Sodba, s katero je bilo delno ugodeno pritožničinim zahtevam, je bila pritožnici vročena 2. februarja 2000.

11. Dne 4. februarja 2000 se je pritožnica pritožila na Višjem sodišču v Celju. Zdravstveni dom in bolnišnica Celje sta prav tako vložila pritožbo.

Dne 1. februarja 2001 je sodišče zavrnilo pritožničino pritožbo, in delno ugodilo pritožbam nasprotnih pravnih strani ter zavrnilo odškodninski zahtevek pritožnice. Sodba je bila 19. aprila 2001 vročena pritožnici.

12. Dne 14. maja 2001 je pritožnica vložila pritožbo v zvezi s pravnimi vprašanji

(revizijo?) na Vrhovno sodišče.

Dne 10. aprila 2002 je sodišče zavrnilo pritožnično pritožbo.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

13. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega postopka. Člen 6 § 1 Konvencije se glasi:

»Pri uveljavljanju državljskih pravic in dolžnosti....., je vsakdo upravičen do sojenja na sodišču v razumnem roku....«

14. Pritožnica se je po vsebini pritožila tudi, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Sprejemljivost

15. Vlada je navedla, da notranja pravna sredstva niso bila izčrpana.

16. Pritožnica je tej trditvi ugovarjala in izjavila, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

17. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna primeroma Belinger in Lukenda (Belinger proti Sloveniji, št. 42320/98, 2.oktober 2001, in Lukenda proti Sloveniji, št. 23032/02, 6.oktober 2005). V teh primerih je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade glede neizčrpanih notranjih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožnikom, neučinkovita.

18. V zvezi s predmetno zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenega prepričljivega argumenta, ki bi od Sodišča zahteval, da ga razlikuje od svoje uveljavljene sodne prakse.

19. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v okviru pomena člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nesprejemljiva iz kateregakoli drugega razloga. Zato jo je treba šteti za sprejemljivo.

B) Vsebina

1. Člen 6 § 1

20. Upoštevano obdobje se je začelo dne 28. junija 1994, ko je začela v Sloveniji veljati Konvencija in se je končalo 12. maja 2004, ko je bil sklep ustavnega sodišča vročen pritožnici. Postopek je tako trajal skoraj devet let in enajst mesecev na štirih stopnjah sojenja.

21. Sodišče ponavlja, da je treba razumnost dolžine postopka oceniti v luči

okolih primera in glede na naslednje kriterije: zapletenost primera, ravnanje pritožnice in pristojnih organov in pomena zadeve za pritožnico v sporu (glej, med številnimi drugimi viri, Frydlander proti Franciji, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

22. Sodišče potem, ko je pregledalo vse posredovano gradivo in ob upoštevanju lastne sodne prakse v takih primerih, meni, da je bilo v predmetni zadevi trajanje postopka prekomerno.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

23. Sodišče ponavlja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi organi za zatiranje kršitev zahteve iz člena 6 § 1 za sojenje v primeru v razumnem roku (glej Kudla proti Poljski, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in argumenti, ki jih je navedla Vlada, že zavrnjeni v prejšnjih zadevah (glej Lukenda, navedena zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v predmetni zadevi sprejelo drugačno odločitev.

24. Zaradi tega Sodišče meni, da gre v predmetni zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v notranji zakonodaji, s katerim bi lahko pritožnica pridobila odločbo, ki bi podpirala njeno pravico v tem primeru do sojenja v razumnem času, kot je to določeno v členu 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

25. Člen 41 Konvencije navaja:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitev Konvencije in njenih Protokolov, in če notranja zakonodaja visoke pogodbenice omogoča le dodelitev delne odškodnine, lahko Sodišče po potrebi zagotovi pravično zadoščenje oškodovani strani«.

A. Odškodnina

26. Pritožnica je zahtevala 17.500 evrov (EUR) za povrnitev nepremoženjske škode.

27. Vlada je takšni odškodnini ugovarjala.

28. Sodišče meni, da je pritožnica najverjetneje utrpela nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi je sklenilo, da ji iz tega naslova prisodi 2.000 EUR.

B. Stroški in izdatki

29. Pritožnica je poleg tega zahtevala okoli 1.420 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali pred Sodiščem.

30. Vlada je dokazovala, da je bil zahtevek previsok.

31. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnica upravičena do povrnitve stroškov in izdatkov le v toliko, v kolikor so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodišče je opozorilo, da je pritožničin odvetnik, ki je

zastopal pritožnika tudi v primeru Lukenda (glej zgoraj), vložil skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev, v bistvu enake kot predmetna pritožba. V predmeti zadevi zato Sodišče meni, ob upoštevanju informacij, ki jih je pridobilo in navedenih kriterijih, da je primerno, da se pritožnici odobri vsota 1.000 EUR za postopke pred sodiščem.

C. Zamudne obresti

32. Sodišče meni, da je ustrezno, če zamudne obresti temeljijo na najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

SODIŠČE NA PODLAGI NAVEDENIH RAZLOGOV SOGLASNO

1. prizna pritožbo za sprejemljivo;
2. odloča, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;
3. odloča, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije.
4. odloča,
 - (a) da mora obtožena država, v roku treh mesecev od dneva, ko postane sodba pravnomočna v skladu s členom 44 § 2 Konvencije, plačati pritožnici 2.000 EUR (dva tisoč dvesto evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) v zvezi s stroški in izdatki, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;
 - (b) da se bodo na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev do poravnave, plačevale enostavne obresti po najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke za vse zamudno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
5. zavrača ostale pritožnične zahteve za pravično zadoščenje.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki dne 9. marca 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER John HEDIGAN
Zapisnikar Predsednik